

**FOLKETINGETS
OMBUDSMAND**

21-03-2019

Endelig rapport

Tilsyn med handicap- tilgængeligheden på Skjern Tekniske Skole den 31. oktober 2018

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	4
2. Grundlaget for ombudsmandens tilgængelighedstilsyn	4
3. Regler om tilgængelighed	5
3.1. Særligt om byggelovgivning mv.	5
3.2. Særligt om FN's Handicapkonvention.....	6
4. Materiale modtaget inden tilsynsbesøget	6
5. Skolens tilbud til og indsats i forhold til elever med særlige behov.....	7
5.1. Individuel tilpasning og hjælp	7
5.2. Skolehjemmet.....	7
5.3. Besøgsholdets samtale med tre elever.....	8
6. Skjern Tekniske Skoles hjemmeside	8
6.1. Information om den faktiske tilgængelighed til skolen og om tilgængeligheden til hjemmesiden.....	8
6.2. Information om mulighederne for og tilbuddene til elever med handicap.....	9
7. Adgangs- og parkeringsforhold	10
8. Døre	15
8.1. Indgang til kantinen	15
8.2. Andre yderdøre	16
8.2.1. Ramper og arealer foran dørene	16
8.2.2. Dørenes mål, glasflader og åbningskraft	19
8.3. Flugtveje.....	20
8.4. Indvendige døre	21
9. Undervisningslokaler.....	22

10. Kantine	23
11. Gangene	24
12. Toiletfaciliteter	25
12.1. Handicaptollet ved kantine	25
12.2. To handicaptolletter i metal-/vindmølleafdelingen	28
12.3. Handicaptollet i mekanikerafdelingen	30
13. Opfølgning	32

1. Indledning

Folketingets Ombudsmand foretog den 31. oktober 2018 et varslet tilsyn af tilgængeligheden på Skjern Tekniske Skole, som er en del af UddannelsesCenter Ringkøbing Skjern. Besøgsholdet bestod af konsulent Erik Dorph Sørensen, fuldmægtig Hanne Nørgård, konsulent Jens L. Petersen med bevægelseshandicap og konsulent Torben Olesen med synshandicap.

Forud for besøget havde tilsynsholdet en samtale med tre af skolens elever – alle tre med et hørehandicap.

Tilsynet havde følgende dagsorden:

- indledende samtale med repræsentanter for uddannelsescentrets ledelse, teknisk skoles ledelse og skolens serviceleder
- rundgang på teknisk skole (alle fagretninger undtagen Bygge og Anlæg)
- rundgang (i begrænset omfang) på det tilknyttede skolehjem, og
- afsluttende samtale.

Tilsynet var varslet og blev planlagt og gennemført på baggrund af de oplysninger, som Folketingets Ombudsmand havde modtaget fra UddannelsesCenter Ringkøbing Skjern forud for besøget, de oplysninger, som tilsynsholdet havde modtaget fra de ovenfor nævnte tre elever, og de oplysninger, som under besøget fremkom fra centrets og skolens ledelse.

En foreløbig udgave af min rapport om tilsynet den 31. oktober 2018 blev den 21. december 2018 sendt til UddannelsesCenter Ringkøbing Skjern med henblik på, at uddannelsescentret kunne få lejlighed til at fremkomme med eventuelle bemærkninger om de faktiske forhold og med anmodning om oplysninger mv. om nærmere angivne forhold.

Jeg har den 19. og 27. februar samt den 4. marts 2019 modtaget UddannelsesCenter Ringkøbing Skjernes svar. Uddannelsescentrets bemærkninger og svar er indarbejdet på relevante steder.

2. Grundlaget for ombudsmandens tilgængelighedstilsyn

Efter § 7, stk. 1, i lov om Folketingets Ombudsmand (lovbekendtgørelse nr. 349 af 22. marts 2013) omfatter ombudsmandens kompetence alle dele af den offentlige forvaltning. Efter lovens § 18 kan ombudsmanden undersøge enhver institution eller virksomhed samt ethvert tjenestested under ombuds-

mandens virksomhed. Folketingets Ombudsmand foretager løbende tilsynsbesøg på offentlige institutioner, f.eks. fængsler, arresthuse, psykiatriske afdelinger og sociale botilbud.

Folketinget vedtog den 2. april 1993 beslutningsforslag B 43 om ligestilling og ligebehandling af mennesker med handicap med andre borgere. Folketinget bad ved beslutningen Folketingets Ombudsmand om at "følge udviklingen i ligebehandlingen og eventuelt meddele påtale, hvor dette er muligt inden for ombudsmandens kompetence". I forbindelse med behandlingen af folketingsbeslutning B 15 af 17. december 2010, der vedrører Folketingets gennemførelse af FN's Handicapkonvention i 2010, blev ordningen bekræftet.

Folketingets Ombudsmand foretager som en del af sit arbejde på handicapområdet tilsyn med offentlige bygninger, særligt med handicaptilgængelighed for øje. Tilsynene omfatter normalt bygningernes tilgængelighed for alle brugere af bygningerne. Formålet med tilsynene er dels generelt at følge udviklingen på området for tilgængelighed for mennesker med handicap og derved indvinde erfaringer om det mere generelle arbejde på området, dels i konkrete tilfælde at påpege fejl og mangler, hvor det er nødvendigt.

3. Regler om tilgængelighed

Grundlaget for ombudsmandens vurderinger i tilsynssager som den foreliggende er de gældende regler på området, herunder særligt byggelovgivningen, FN's standardregler om lige muligheder for handicappede, FN's Handicapkonvention og Statens Byggeforskningsinstituts (SBI) anbefalinger, herunder SBI's tjeklister.

Ombudsmanden har desuden mulighed for at foretage vurderinger ud fra almenmenneskelige og humanitære synspunkter, jf. § 18, 2. pkt., i lov om Folketingets Ombudsmand.

3.1. Særligt om byggelovgivning mv.

Af § 1 i byggeloven (lovbekendtgørelse nr. 1178 af 23. september 2016) fremgår det, at formålet med loven bl.a. er at fremme handicaptilgængelig indretning af bebyggelser. Af § 2 følger, at loven bl.a. gælder, når der opføres nye bebyggelser, ved tilbygning og ved væsentlige ombygninger/ændringer.

Bygningsreglementet er en bekendtgørelse, som udspecificerer byggelovens krav.

Det nugældende bygningsreglement er Bygningsreglement 2018 (BR18), jf. bekendtgørelse nr. 1615 af 13. december 2017, som trådte i kraft den 1. januar 2018. Der er efterfølgende – ved bekendtgørelse nr. 606 af 29. maj 2018 – foretaget enkelte ændringer i reglementet.

Det er kravene i det bygningsreglement, der var gældende på det tidspunkt, hvor der blev søgt om byggetilladelse, eller hvor byggeriet blev anmeldt, eller – hvis byggeriet ikke krævede tilladelse eller anmeldelse – hvor byggeriet blev påbegyndt, som finder anvendelse (jf. dog § 565, stk. 4, i BR18).

Til bygningsreglementet findes der en række vejledninger udarbejdet af Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen.

Statens Byggeforskningsinstitut (SBI) udgiver anvisninger om, hvordan man løser opgaver inden for et givent område (fx i forhold til tilgængelighed) i overensstemmelse med god praksis.

SBI's tjeklister på forskellige områder giver overblik over relevante bestemmelser fra bygningsreglementet, vejledninger og SBI's anvisninger.

3.2. Særligt om FN's Handicapkonvention

Det følger af FN's Handicapkonventions artikel 9, at deltagerstaterne skal træffe passende foranstaltninger til at sikre, at personer med handicap på lige fod med andre har adgang til de fysiske omgivelser og transportmuligheder, den information og kommunikation og de øvrige faciliteter og tilbud, der er åbne for eller gives offentligheden. Dette omfatter bl.a. identifikation og afskaffelse af hindringer og barrierer for tilgængelighed til bl.a. bygninger, veje, transportmuligheder og andre indendørs- og udendørsfaciliteter, herunder skoler, boliger, sygehuse og andre sundhedsfaciliteter og arbejdspladser, ligesom det omfatter informations- og kommunikationstjenester mv.

Af FN's Handicapkonventions artikel 24 fremgår det, at deltagerstaterne skal anerkende, at personer med handicap har ret til uddannelse. For at virkeliggøre denne ret uden diskrimination skal deltagerstaterne sikre et inkluderende uddannelsessystem på alle niveauer.

4. Materiale modtaget inden tilsynsbesøget

Forud for tilsynsbesøget modtog jeg bl.a. materiale om Skjern Tekniske Skoles handicapfaciliteter, oplysning om elever med handicap, oversigtskort over skolen og de omkringliggende arealer, oplysning om byggedato for de forskellige bygninger samt en elevtrivselsundersøgelse fra november 2017.

UddannelsesCenter Ringkøbing Skjern havde desuden forud for besøget oplyst, at der ikke havde været klager over tilgængeligheden på skolen.

5. Skolens tilbud til og indsats i forhold til elever med særlige behov

5.1. Individuel tilpasning og hjælp

Forud for og under tilsynsbesøget orienterede ledelsen på Skjern Tekniske Skole besøgholdet om, at skolen er meget opmærksom på elevernes individuelle behov. Dette indebærer efter det oplyste, at skolen gør en stor indsats for, at personer med handicap (uanset hvilket handicap det er) kan få mulighed for at tage en uddannelse.

Skolens indsats for at hjælpe elever med særlige behov indebærer bl.a.:

- at skolen sørger for at indrette de fysiske forhold, herunder lokaler, arbejdspladser og redskaber, så de kan bruges af den konkrete elev med særligt behov
- at der på skolen er en SSP-medarbejder, som hjælper med at søge specialpædagogisk bistand, og
- at skolen har ansat mentorer til at hjælpe og støtte elever med særlige behov, herunder også til at yde hjælp i forbindelse med at søge om hjælpemidler hos kommunen.

Som et eksempel på den individuelt tilpassede hjælp skolen yder, blev det oplyst, at skolen for 4-5 år siden havde haft en kørestolsbruger på mekanikeruddannelsen. I forbindelse med den pågældendes opstart på skolen blev det i samarbejde med den pågældende elev klarlagt, hvilke tiltag der skulle iværksættes, for at han kunne deltage i uddannelsen på lige fod med andre elever. Disse tiltag blev iværksat uden nævneværdig forsinkelse.

Et andet eksempel på særlig tilpasset hjælp er, at skolen har etableret små grupperum for på den måde at kunne tilgodese elever, som på baggrund af deres diagnoser har behov for ro.

5.2. Skolehjemmet

I tilknytning til Skjern Tekniske Skole ligger et skolehjem. Her kan der bo op til 97 elever fra teknisk skole og de øvrige uddannelser i UddannelsesCenter Ringkøbing Skjern. Som elev på skolehjemmet er det muligt at få pædagogisk hjælp og støtte fra de ansatte på stedet.

Ledelsen oplyste under den indledende samtale, at bygningen, som huser skolehjemmet, er fra 1968, og at den ikke som sådan er handicaptilgængelig.

I forbindelse med ombygninger er dørtrin i visse dele af bygningen dog sløjfet. Dertil kommer, at der er sørget for ramper, så kørestolsbrugere kan komme ind i og ud af bygningen.

Der er imidlertid ingen af værelserne eller toilet- og badeværelserne, der er indrettet med handicaptilgængelighed for øje. Det er således ikke p.t. muligt for en kørestolsbruger at bo på skolehjemmet.

Jeg anbefalede i den foreløbige rapport, at UddannelsesCenter Ringkøbing Skjern ved fremtidige renoveringer indtænker kravene til indretning, således at det også bliver muligt for kørestolsbrugere at bo på skolehjemmet. Jeg henviste herved til § 2, nr. 3, i BR18. Jeg bad om uddannelsescentrets bemærkninger til dette.

Uddannelsescentret har i det brev, jeg modtog den 19. februar 2019, oplyst, at skolen er i gang med en strategiproces med henblik på en omstrukturering af uddannelsescentret, og at det i den forbindelse er besluttet, at der skal opbygges flere værelser, hvoraf nogle skal være indrettet til elever med handicap.

Jeg har noteret mig det oplyste og foretager mig ikke mere i den anledning.

5.3. Besøgsholdets samtale med tre elever

Som nævnt i pkt. 1 havde besøgsholdet forud for tilsynet en samtale med tre elever med hørehandicap.

Besøgsholdet viderebragte enkelte forslag og oplysninger fra de tre elever til ledelsen. Det var bl.a. et ønske, at der ved opstart i skolen gives et crashkursus til klassekammeraterne og lærerne i tegnsprog og en introduktion til det at være døv. Ledelsen var meget lydhør over for disse forslag, og besøgsholdet bemærkede i den forbindelse, at skolen allerede på besøgsdagen igangsatte tiltag for at hjælpe en af de tre elever med et konkret problem. Skolen kontaktede således elevens handlekommune med henblik på at skaffe bedre høreapparater.

6. Skjern Tekniske Skoles hjemmeside

6.1. Information om den faktiske tilgængelighed til skolen og om tilgængeligheden til hjemmesiden

På Skjern Tekniske Skoles hjemmeside var der forud for besøget ingen oplysninger om tilgængelighed til skolen. På hjemmesiden var der således ikke anført oplysninger om parkerings- og toiletforhold for personer med handicap.

Der var heller ikke på hjemmesiden givet information om, at det er muligt at få læst hjemmesidens tekst højt via eksempelvis det program, der kan hentes på Digitaliseringsstyrelsens hjemmeside www.adgangforalle.dk.

Det er min opfattelse, at en hjemmeside i forhold til tilgængelighed bør indeholde disse to spor:

1. oplysninger om den faktiske tilgængelighed til institutionen, herunder bl.a. oplysninger om handicapparkering og toiletforhold for personer med handicap, og
2. at der – bl.a. af hensyn til læsesvage eller synshandicappede borgere – med en central placering på hjemmesiden informeres om muligheden for at få læst hjemmesidens tekst højt.

I den foreløbige rapport bad jeg om oplysning om, hvilke overvejelser UddannelsesCenter Ringkøbing Skjern gjorde sig i anledning af:

- den manglende information om parkerings- og toiletforhold for personer med handicap, samt
- den manglende information om muligheden for at få læst hjemmesidens tekst højt.

Uddannelsescentret har i det brev, jeg modtog den 19. februar 2019, oplyst, at der vil blive lagt et kort med oversigt over handicapparkeringspladser på hjemmesiden, og at der i forbindelse med omstrukturering af uddannelsescentret vil blive igangsat en proces med udvikling af en ny hjemmeside, hvor de manglende informationer vil blive tænkt ind.

Jeg har noteret mig det oplyste og foretager mig ikke mere i den anledning.

6.2. Information om mulighederne for og tilbuddene til elever med handicap

Under den indledende samtale med repræsentanter for skolens ledelse og medarbejdere blev det som nævnt i pkt. 5.1 oplyst, at Skjern Tekniske Skole gør en ekstra indsats for at hjælpe unge mennesker med udfordringer af forskellig slags til at få en uddannelse.

Det blev bl.a. oplyst, at skolen – ved opstarten af uddannelsen – screener samtlige elever for ord- og talblindhed. Alle tilbydes herefter en samtale, og i de tilfælde, hvor en elev har særlige udfordringer af enten kognitiv, fysisk eller social art, udarbejdes der en individuel plan for den pågældendes undervisning. Dette indebærer bl.a. følgende tilbud:

- indretning af lokaliteter, redskaber mv., så de kan anvendes af en person med særligt behov
- løbende hjælp fra én af de fem mentorer, som er tilknyttet skolen
- løbende hjælp fra skolens SPS-medarbejder med hensyn til at skaffe specialpædagogisk bistand
- ordblindeundervisning på VUC, som ligger i tilknytning til teknisk skole, og
- ophold og pædagogisk hjælp på det tilknyttede skolehjem.

Som nævnt i pkt. 5.1 blev det således under tilsynsbesøget tydeliggjort, at Skjern Tekniske Skole har stor fokus på at hjælpe unge mennesker til at få en ungdomsuddannelse – også i de tilfælde, hvor den enkelte unge har særlige udfordringer og behov af forskellig art.

Tilsynsholdet foreslog under den afsluttende samtale, at Skjern Tekniske Skole på sin hjemmeside orienterer om de mange forskellige tiltag, skolen tilbyder for at imødekomme bl.a. handicappede elevers behov.

I den foreløbige rapport bad jeg om oplysning om, hvilke overvejelser UddannelsesCenter Ringkøbing Skjern gjorde sig i den anledning.

Uddannelsescentret har i det brev, jeg modtog den 19. februar 2019, oplyst, at der i forbindelse med omstrukturering af uddannelsescentret igangsættes en proces med udvikling af en ny hjemmeside, hvor den manglende orientering om de forskellige tiltag til elever med handicap vil blive tænkt ind.

Jeg har noteret mig dette og foretager mig ikke mere i den anledning.

7. Adgangs- og parkeringsforhold

Skjern Tekniske Skole består af seks forskellige fagretninger: Metal, Mekaniker, Bygge og Anlæg, Mad og Oplevelser, EUX samt Strøm, Vindkraft og IT. Der ligger parkeringspladser i umiddelbar nærhed af de bygninger, som indeholder disse fagretninger, samt de bygninger, som indeholder kantine og skolehjem. Nogle af parkeringspladserne bruges også af de øvrige skoler, som er placeret i Skolebyen.

Skilt med oversigtsplan

En omtrentlig sammentælling af de ovenfor nævnte parkeringspladser viser, at der er over 200 pladser til rådighed.

Ud af disse pladser er der tre handicapparkeringspladser.

Når man som bilist ankommer til skolen fra Ringvejen, mødes man af et blåt skilt med en oversigt over Skolebyens bygninger og parkeringspladser (se ovenfor).

Der er imidlertid ingen angivelse af, hvor man kan finde handicapparkeringspladser.

Besøgsholdet anbefalede på den baggrund, at der skiltes med, hvor elever og besøgende kan finde handicapparkeringspladserne.

I den foreløbige rapport bad jeg om oplysning om, hvilke overvejelser UddannelsesCenter Ringkøbing Skjern gjorde sig i den anledning.

Uddannelsescentret har i det brev, jeg modtog den 19. februar 2019, oplyst, at placeringen af handicapparkeringspladser vil blive angivet på skiltene.

Jeg har noteret mig det oplyste og foretager mig ikke mere i den anledning.

Der findes forskellige regler og vejledninger om størrelsen og antallet af handicapparkeringspladser:

- BR18:
”§ 401. Ved udformningen af parkeringspladser skal et passende antal parkeringspladser udformes, så de kan anvendes af handicappede køretøjer.

Stk. 2. Kravet anses som opfyldt, når parkeringspladserne er designet og udført, så:

- 1) Brugsarealet er 3,5 m x 5,0 m, og placeret så nær indgangen som muligt.
- 2) Belægningen er fast og jævn.
- 3) Niveauspring i adgangsarealet fra parkeringsarealet til andet areal højst er 2,5 cm."

- Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens vejledning til kommuner om krav til parkering i forbindelse med byggeri:

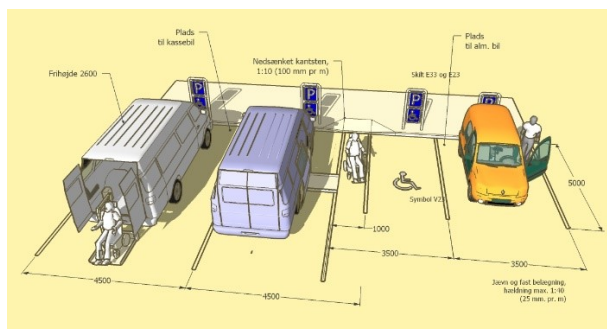
"1. Hvor findes de relevante regler

...

Når der indrettes handicapvenlige parkeringspladser bør mindst én parkeringsplads have et brugsareal på 4,5 m x 8,0 m for at imødekomme behovet for parkering af minibusser med lift bag på."

- SBI's tjekliste "Parkeringspladser for personer med handicap":

1. SBI's illustration af store og små handicapparkeringspladser ser således ud:

2. SBI's vejledende oversigt over forholdet mellem parkeringsanlæggets størrelse og antallet af handicapparkeringspladser ser således ud:

Parkeringsanlæggets størrelse	Handicappladser til alm. biler 3,5 x 5,0 m	Handicappladser til kassebiler 4,5 x 8,0 m
1-9		1
10-25	1	1
26-50	1	2

Parkeringsanlæggets størrelse	Handicappladser til alm. biler 3,5 x 5,0 m	Handicappladser til kassebiler 4,5 x 8,0 m
51-75	2	2
76-100	2	3
101-150	3	3
151-200	3	4
201-500	4	4
501-1000	4	5

Besøgsholdet besøgte to af de tre handicapparkeringspladser. Begge disse handicapparkeringspladser er markeret med et handicappiktogram malet på underlaget. Pladsen ved administrationsbygningen er tillige markeret med et skilt med piktogram.

Belægningen på parkeringspladserne er asfalt.

Handicapparkeringspladsen ved kantinen

Handicapparkeringspladsen ved kantinen måler 5,0 m i længden og har en bredde på 3,3 m. Bagved og ved siden af pladsen er der rigelig fortovsplads, som kan bruges ved udstigning fra fx en minibus med lift bag på eller ved siden. Fortovspladsen udvider på den måde størrelsen af parkeringspladsen.

Jeg har på den baggrund ingen bemærkninger til størrelsen af denne plads. Jeg bemærker herved, at det fremgår af Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens vejledning, at der – når der indrettes handicapvenlige parkeringspladser – bør være mindst én parkeringsplads med et brugsareal på 4,5 m x 8,0 m for at imødekomme behovet for parkering af minibusser med lift bag på.

Handicapparkeringspladsen ved administrationsbygningen

Handicapparkeringspladsen ved administrationsbygningen måler 5,0 m i længden og har en bredde på 4,25 m.

Jeg har på den baggrund ingen bemærkninger til størrelsen af denne plads. Jeg bemærker herved, at det i § 401, stk. 2, i BR18 er bestemt, at kravet i bestemmelsens stk. 1 om, at der skal etableres et passende antal parkeringspladser, som kan anvendes af handicapegnede køretøjer, bl.a. anses for opfyldt, når handicapparkeringspladsen har et brugsareal på 3,5 x 5,0 m.

Da besøgsholdet som nævnt ikke undersøgte den tredje handicapparkeringsplads (ved VUC og fagretningen "Mad og Oplevelser") bad jeg i den foreløbige rapport UddannelsesCenter Ringkøbing Skjern om at redegøre for, om pladsen lever op til de ovenfor nævnte krav.

Uddannelsescentret har i en e-mail af 4. marts 2019 meddelt, at den tredje handicapparkeringsplads måler 5,2 m i længden og har en bredde på 3,55 m.

Jeg har på den baggrund ingen bemærkninger til størrelsen af denne plads. Jeg bemærker herved, at det i § 401, stk. 2, i BR18 er bestemt, at kravet i bestemmelsens stk. 1 om, at der skal etableres et passende antal parkeringspladser, som kan anvendes af handicapegnede køretøjer, bl.a. anses for opfyldt, når handicapparkeringspladsen har et brugsareal på 3,5 x 5,0 m.

For så vidt angår antallet af handicapparkeringspladser fremgår det af BR18, § 401, stk. 1, at et passende antal parkeringspladser skal udformes, så de kan anvendes af handicapegnede køretøjer. Som nævnt ovenfor er kun tre ud af ca. 200 parkeringspladser ved Skjern Tekniske Skole egnede til handicapkøretøjer. Jeg anførte i min foreløbige rapport, at dette ikke lever op til

SBI's vejledende oversigt over forholdet mellem parkeringsanlæggets størrelse og antallet af handicapparkeringspladser (jf. oversigten ovenfor) og bad om UddannelsesCenter Ringkøbing Skjerns bemærkninger til dette.

Uddannelsescentret har i det brev, jeg modtog den 19. februar 2019, oplyst, at uddannelsescentret har registreret, at der ikke p.t. er et behov for flere handicapparkeringspladser, men at uddannelsescentret vil oprette flere pladser, hvis der registreres et behov.

Jeg har noteret mig det oplyste og foretager mig ikke mere i den anledning.

Alle tre handicapparkeringspladser ved Skjern Tekniske Skole er placeret i nær tilknytning til indgangene til skolen.

Besøgsholdet fik oplyst, at der fra busholdepladsen på Ånumvej er flisebelagte stisystemer med belysning hen til de forskellige indgange til skolen.

Jeg foretager mig ikke mere i den anledning.

8. Døre

8.1. Indgang til kantinen

Indgangen til kantinen består af et glasparti med en bred skydedør i midten. Indenfor – i et stort vindfang – fører endnu en skydedør af glas ind i kantinen.

Begge skydedøre åbnes ved berøringsløs dørautomatik, når en person nærmer sig. Skydedøre holdes åbne, så længe der er mennesker i nærheden.

Der er ikke afmærkning på de glaspartier, der omgiver de yderste skydedøre. Imidlertid er der her placeret store krukker med planter. Besøgsholdet er af den opfattelse, at krukernes placering forhindrer svagsynede i at gå ind i glaspartierne.

Indgangen til kantinen

Der er heller ikke afmærkning på glasskydedørene.

I den foreløbige rapport bad jeg UddannelsesCenter Ringkøbing Skjern om at overveje at påsætte permanente markeringer på dørene for at forhindre, at svagsynede går ind i dem. Jeg bemærkede i den forbindelse, at der kan være tilfælde, hvor dørens sensorer ikke virker, hvilket vil medføre stor risiko for, at en svagsynet borger går ind i glasset. Jeg henviste til § 238 i BR18. Som inspiration henviste jeg desuden til SBI's tjekliste om afmærkning af glasdøre og glaspartier (www.sbi.dk). Jeg bad om uddannelsescentrets bemærkninger hertil.

Uddannelsescentret har i det brev, jeg modtog den 19. februar 2019, oplyst, at der vil blive sørget for bedre afmærkning af glasdøre og glaspartier.

Jeg har noteret mig det oplyste og foretager mig ikke mere i den anledning.

8.2. Andre yderdøre

De seks fagretninger og skolehjemmet er placeret i forskellige bygninger. Tilsynsholdet vurderede adgangsforholdene til de fleste af disse bygninger.

8.2.1. Ramper og arealer foran dørene

Der er i bygningsreglementet fastsat regler for, hvordan arealet uden for indgangsdøre skal være etableret. Det fremgår således af § 49, stk. 1, og § 51, stk. 1, at brugerne skal kunne komme hen til bygningen og ind i den ved egen hjælp.

I § 49, stk. 2, nr. 4, 1. pkt., er det nærmere bestemt, at en rampe højst må have en hældning på 1:20 (5 cm pr. m). Den må med andre ord højst have en hældning på 2,9 grader.

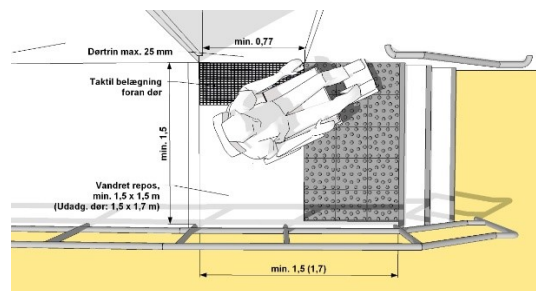

Illustration fra SBI's tjekliste om døre

Af § 51, stk. 2, nr. 2, fremgår, at der uden for yderdøre skal være et vandret, fast og plant areal på 1,5 m x 1,5 m målt fra dørens hængselside. Hvor døren åbner udad, skal der i adgangsvejen være yderligere 20 cm langs bygningsfacaden.

SBI anbefaler som vejledende mål, at døre har en betjeningskraft på max. 25 N svarende til en vægt på ca. 2,5 kg.

Indgangen til "Mad og Oplevelser"

Ved indgangen til afdelingen for "Mad og Oplevelser" skråner fliserne hele vejen op til døren. Der er således ikke et vandret og plant areal uden for døren. Rampen har en hældning på 4,3 grader. Døren, som åbner udad, er med pumpe og blev målt til at have en åbningskraft på 3,5 kg. Disse forhold lever dermed ikke op til kravene og anbefalingerne på området.

Forholdene i kombination gør det vanskeligt for en kørestolsbruger at komme ind i bygningen ved egen hjælp. Det er således ikke nemt for en kørestolsbruger at åbne en tung dør, mens pågældendes kørestol står på et bagudskrånende areal.

I den foreløbige rapport anførte jeg, at vanskelighederne efter min opfattelse bør løses. Det vil for eksempel kunne ske ved etablering af et plant areal

foran døren eller med en automatisk døråbning. Jeg bad om Uddannelses-Center Ringkøbing Skjerns bemærkninger til dette.

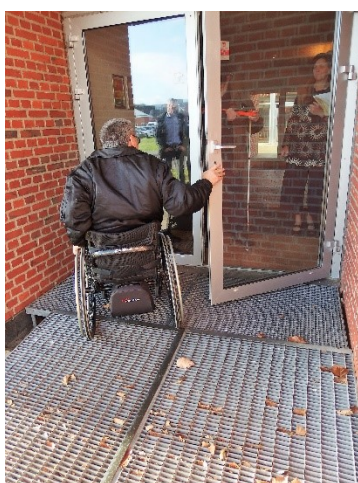
Uddannelsescentret har i det brev, jeg modtog den 19. februar 2019, oplyst, at belægningen vil blive ændret, så den lever op til anbefalingerne.

Jeg har noteret mig det oplyste og foretager mig ikke mere i den anledning.

Tilsynsholdet besigtigede to af indgangene til skolehjemmet. Ved den ene indgang førte en stålrampe op til et vandret og plant areal foran døren, der åbner udad.

Rampens hældning blev målt til 8,0 grader. Som nævnt ovenfor må hældningen højst være 2,9 grader.

Bredden af det vandrette areal foran døren blev målt til 1,4 m. Dybden af dette areal blev målt til 0,96 m. Arealets størrelse er dermed ikke i overensstemmelse med kravet om 1,5 x 1,5 m i BR18, § 51, stk. 2, nr. 2.

Indgang til skolehjemmet

I den foreløbige rapport anførte jeg, at jeg – fordi det ikke på nuværende tidspunkt er muligt for kørestolsbrugere at bo på skolehjemmet, jf. ovenfor i pkt. 5.2, og fordi eventuelle besøgende kørestolsbrugere har mulighed for at benytte en anden (mere tilgængelig) indgang til skolehjemmet – ikke mener, at det er nødvendigt at ændre de fysiske forhold omkring denne indgang med det samme. Jeg anbefalede imidlertid, at UddannelsesCenter Ringkøbing Skjern ved fremtidige renoveringer af skolehjemmet til også at kunne rumme kørestolsbrugere indtænker kravene til indretning, herunder forholdene omkring denne indgang. Jeg henviste herved til § 2, nr. 3, i BR18.

Jeg bad om Uddannelsescenter Ringkøbing Skjerns bemærkninger til dette.

Uddannelsescentret har i det brev, jeg modtog den 19. februar 2019, oplyst, at denne indgang i lighed med den anden indgang til skolehjemmet vil blive bragt i orden.

Jeg har noteret mig det oplyste og foretager mig ikke mere i den anledning.

8.2.2. Dørenes mål, glasflader og åbningskraft

Besøgsholdet besigtigede mange af skolens yderdøre og døre fra vindfang og videre ind i bygningerne.

Dørene blev målt til at have en bredde på 77 cm, hvilket opfylder kravet i BR18, § 52.

Generelt er indgangsdørene karakteriseret ved at være af glas, indrammet af lysegrå aluminiumsrammer. Besøgsholdet bemærkede, at dørene ikke er afmærket.

Døren til skolehjemmet

I den foreløbige rapport bad jeg UddannelsesCenter Ringkøbing Skjern om at overveje at påsætte permanente markeringer på dørene for at forhindre, at svagsynede går ind i dem. Jeg henviste til § 238 i BR18. Som inspiration henviste jeg desuden til SBI's tjekliste om afmærkning af glasdøre og glaspartier (www.sbi.dk). Jeg bad om uddannelsescentrets bemærkninger hertil.

Uddannelsescentret har i det brev, jeg modtog den 19. februar 2019, oplyst, at der vil blive sørget for en bedre afmærkning af glasdøre og glaspartier.

Jeg har noteret mig det oplyste og foretager mig ikke mere i den anledning.

Dørene på Skjern Tekniske Skole er også karakteriseret ved at være udstyret med dørpumper. Besøgsholdet målte dørtrækket til en del af dørene, herunder bl.a. dørene ind til afdelingen for "Mad og Oplevelser", skolehjemmet og afdelingen for "Mekaniker". Dørene er generelt tunge at åbne. Besøgsholdet målte således dørenes åbningskraft til mellem 3,5 og 6 kg.

SBi anbefaler som vejledende mål, at døre har en betjeningskraft på max. 25 N svarende til en vægt på 2,5 kg.

På den baggrund anbefalede besøgsholdet, at skolens døre bliver gennemgået, og at de døre, hvis betjeningskraft er for høj, justeres. I den foreløbige rapport bad jeg om oplysning om, hvad der er sket i den anledning.

Uddannelsescentret har i det brev, jeg modtog den 19. februar 2019, oplyst, at skolen vil følge op på dette punkt, således at dørenes åbningskraft lever op til ombudsmandens anbefalinger.

Jeg har noteret mig det oplyste og foretager mig ikke mere i den anledning.

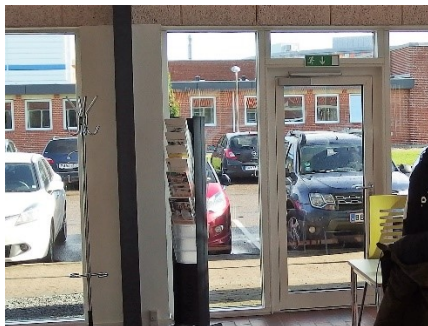
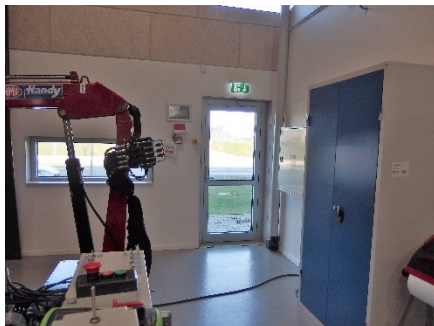
8.3. Flugtveje

Besøgsholdet besigtigede en række flugtveje fra skolens bygninger.

Dørene er generelt karakteriseret ved:

- at være af glas med henholdsvis én eller to tværstolper, en bred aluminiumsramme eller en anden markering, således at det er tydeligt, at der er tale om en dør, og
- at opfylde kravet til bredde af døre.

Jeg har på den baggrund ingen bemærkninger til disse forhold.

Flugtveje fra undervisningsrum og kantine

Fra flere af flugtvejene er der et trin på 18-20 cm ned til arealet udenfor. Besøgsholdet bemærkede, at der kun et par steder på skolen er etableret ramper for at udligne denne forskel.

Ved én af flugtvejene uden rampe (i afdelingen for "Mad og Oplevelser") er der placeret en kampesten lige ud for døråbningen.

Det fremgår af § 51, stk. 2, nr. 3 og nr. 4, i BR18, at dørtrin højst må være 2,5 cm, og at arealet ud for yderdøre skal være i samme niveau som det indvendige gulv. I § 53 er det fastsat, at disse bestemmelser også gælder for døre ved flugtveje i stueetagen.

Flugtvej fra undervisningsrum i "Mad og Oplevelser"

På den baggrund anbefalede besøgsholdet, at UddannelsesCenter Ringkøbing Skjern sørger for, at disse niveauforskelle bliver gjort mindre (fx ved etablering af ramper), og at kampestenen foran flugtvejen i "Mad og Oplevelser" bliver flyttet, således at kørestolsbrugere vil kunne benytte flugtvejene. I den foreløbige rapport bad jeg om oplysning om, hvad der er sket i den anledning.

Uddannelsescentret har i det brev, jeg modtog den 19. februar 2019, oplyst, at arbejdet med at ændre forholdene omkring flugtvejene forventedes tilendebragt i løbet af februar.

Jeg har noteret mig det oplyste og foretager mig ikke mere i den anledning.

8.4. Indvendige døre

De indvendige døre er generelt karakteriseret ved at have en klar farve, fx orange, grå, blå og grøn, hvilket betyder, at disse døre ses tydeligt på baggrund af de hvide vægge.

Døre i afdelingen for mekanikeruddannelsen

Besøgsholdet bemærkede imidlertid, at alle de indvendige døre i afdelingen for "Mad og Oplevelser" er hvide. Da væggene i afdelingen også er hvide, kan det derfor være vanskeligt for svagsynede at se, hvor dørene er.

Det blev oplyst, at dørene er hvide af hygiejniske grunde. På et sted, hvor der produceres fødevarer, skal det således være nemt at se, at der er beskidt, så der kan blive gjort rent. Det er efter det oplyste nemmere at kontrollere rengøringsstandarden på hvide overflader end på farvede.

I den foreløbige rapport bad jeg UddannelsesCenter Ringkøbing Skjern om at overveje at påsætte mindre markeringer på dørene i "Mad og Oplevelser" for at gøre det lettere for svagsynede at finde dørene. Jeg bad om uddannelsescentrets bemærkninger hertil.

Uddannelsescentret har i det brev, jeg modtog den 19. februar 2019, oplyst, at skolen vil sørge for, at der sker en bedre afmærkning af de indvendige døre.

Jeg har noteret mig det oplyste og foretager mig ikke mere i den anledning.

9. Undervisningslokaler

Besøgsholdet besigtigede en række forskellige undervisningslokaler og gårdmiljøer i Skjern Tekniske Skoles forskellige bygninger.

Bordene i lokalerne har en passende højde for en kørestolsbruger, og der er generelt fin plads til at manøvrere rundt i lokalerne.

I nogle af værkstederne er der installeret hæve-sænke-borde og hæve-sænke-redskabstavler.

Værksted i afdelingen for Strøm, Vindkraft og IT

Besøgsholdet blev flere gange under rundgangen oplyst om, at skolen ved konkret behov vil indrette individuelt tilpassede tilgængelige arbejdspladser/arbejdsstationer.

Som nævnt i pkt. 5.1 er det således mit indtryk, at Uddannelsescenter Ringkøbing Skjern er meget opmærksom på elevernes behov, og jeg foretager mig ikke mere på dette punkt.

10. Kantinen

Kantinen i Skjern Tekniske Skole findes i et stort lokale med loft til kip. Loftet er beklædt med lydabsorberende plader.

Kantinens borde og stole er placeret sådan, at der er fin plads til at manøvrere rundt i lokalet.

Kantinen

Besøgsholdet havde ikke lejlighed til at undersøge, hvordan buffeten og betalingsranken er indrettet. På det afsluttende møde oplyste ledelsen, at buffeten og betalingsranken er placeret i almindelig bordhøjde, således at disse kan nås af en person i kørestol.

Jeg har noteret mig dette og foretager mig ikke mere i den anledning. Jeg beder dog Uddannelsescenter Ringkøbing Skjern om at være opmærksom på, at faciliteterne i kantinen generelt (fx for så vidt angår placeringen af glas og service) er indrettet, så de kan bruges af en kørestolsbruger.

Kantinen

For at komme fra indgangen til kantinebygningen til afdelingen for metaluddannelsen skal man gå til højre i kantinen lige inden for indgangen. Denne adgangsvej er tydeliggjort ved, at der er lavet glasvægge (med tydelige markeringer), og ved, at gulvet har en anden farve end i resten af det store kantinelokale.

Jeg har ingen bemærkninger til denne løsning.

11. Gangene

Besøgsholdet bemærkede, at gangarealerne på skolen var friholdt for ting og havde et fint belysningsniveau, hvilket har betydning for svagsynedes mulighed for at orientere sig og for at bevæge sig omkring uden at støde ind i ting.

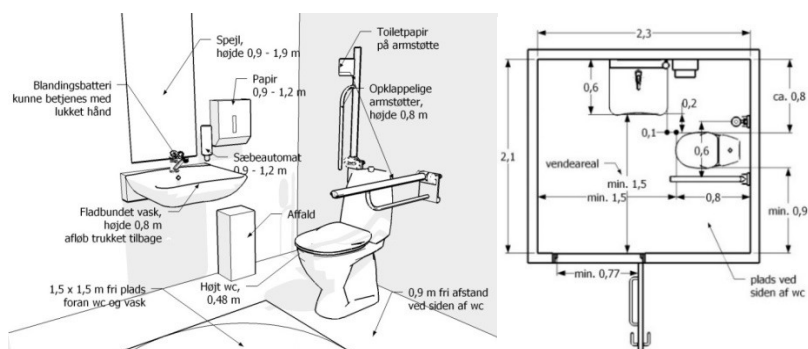
Gangene på skolehjemmet var imidlertid ret dunkle.

Det blev under den afsluttende samtale med ledelsen oplyst, at årsagen til, at skolehjemmets gange var dunkle, var, at belysningen på gangene blev dæmpet i dagtimerne, hvor eleverne som udgangspunkt opholder sig på skolen og ikke i skolehjemmet.

Jeg har noteret mig dette og foretager mig ikke mere i den anledning.

12. Toiletfaciliteter

De relevante krav og anbefalinger vedrørende indretningen af wc-rum findes i henholdsvis § 214, stk. 2, i BR18 og i SBI's anbefaling nr. 258 (pkt. 3.4). Relevante bestemmelser fra begge regelsæt er anskueliggjort i SBI's tjekliste om wc-rum.

Tegning fra tjekliste for wc-rum, offentligt tilgængelige, fra www.sbi.dk/

I forbindelse med tilsynsbesøget besøgtede og opmålte besøgholdet 4 af de 6 handicapproiletter på Skjern Tekniske Skole.

Om de besøgtede handicapproiletter bemærkede besøgholdet generelt, at de alle er markerede med piktogrammer. Imidlertid levede ingen af handicapproiletterne fuldt op til de nugældende krav til sådanne toiletter, jf. nedenfor.

12.1. Handicapproiletet ved kantine

Der er niveaufri adgang til toilettet via et forrum. Bredden på de to døre (fra kantine-lokalet til forrummet og fra forrummet til wc-rummet) blev målt til 77 cm og lever dermed op til de nugældende regler. Dørene åbnes indad. Besøgholdet bemærkede, at der med fordel kan monteres et tilbagetræksgreb på ydersiden af dørene, således at det er let for kørestolsbrugere at lukke dørene efter endt toiletbesøg.

Tilsynsholdet konstaterede, at vendearealet på dette handicapproilet opfylder de nugældende regler.

Handicaptoliettet ved kantinen

For så vidt angår placeringen og indretningen af toilettet, armstøtter, håndvasken, sæbedispenseren, toiletpapiret, papirholderen, knagen og spejlet konstaterede tilsynsholdet følgende:

- Højden på toilettet blev målt til 42 cm.
 - Toiletsædet skal placeres i en højde af 48 cm, jf. § 223, nr. 6, i BR18.
- Afstanden fra toilettet til armaturet på håndvasken blev målt til 85 cm. Det er således ikke muligt at sidde på toilettet og gøre brug af håndvask og vandhane.
 - Håndvask og toilet skal placeres over et hjørne på hver sin sammenstødende væg, så håndvasken kan nås af en person, der sidder på toilettet, jf. § 223, nr. 3, i BR18. SBi anbefaler en afstand på ca. 55 cm fra forkanten af toilettet til grebet på vandhanen.
- Vaskens højde – målt fra gulv til vaskens øverste flade – blev målt til 84 cm.
 - En håndvask skal placeres i en højde af ca. 80 cm med et tilbagetrækket afløb, jf. § 223, nr. 8, i BR18. SBi anbefaler, at håndvasken har en dybde på ca. 60 cm.
- Spejlet er placeret over håndvasken i en højde af 1,35 m målt fra gulv til nederste kant.
 - SBi anbefaler, at et spejl bør kunne bruges af både siddende og stående personer, fx anbragt mellem 0,90 og 1,90 m over gulv.
- Håndklæde-/papirholderen er placeret i en betjeningshøjde på 1,4 m.
 - SBi anbefaler, at en håndklædeholder monteres med en betjeningshøjde på 0,9-1,2 m.

- Sæbedispenseren er placeret i en betjeningshøjde på 1,3 m.
 - SBI anbefaler, at en sæbedispenser monteres med en betjeningshøjde på 0,9-1,2 m.
- Knagen er placeret i en højde af 1,45 m.
 - SBI anbefaler, at knagen monteres med en betjeningshøjde på 0,9-1,2 m.
- Der er kun én armstøtte, og højden på denne blev målt til 80 cm.
 - Der skal på begge sider af wc'et være opklappelige armstøtter i en højde af 80 cm, jf. § 223, nr. 7, i BR18.
- Toilet papiret er placeret på væggen bag toilettet. Det er således ikke nemt at nå det.
 - SBI anbefaler, at holder for toilet papir anbringes, så det let kan nås, når man sidder på toilettet. Det kan fx anbringes forrest på armstøtterne.

Placeringen og indretningen af toilettet, håndvasken, armstøtterne, sæbedispenseren, knagen, håndklæde-/papirholderen, toilet papiret og spejlet lever således ikke op til de nugældende krav og anbefalinger.

I den foreløbige rapport anbefalede jeg på den baggrund, at Uddannelses-Center Ringkøbing Skjern ved fremtidige renoveringer indtænker kravene til indretning af handikaptoiletter. Jeg henviste i den forbindelse til § 2, nr. 3, og § 216 i BR18.

Uddannelsescentret har i en telefonsamtale den 27. februar 2019 oplyst, at uddannelsescentret vil følge denne anbefaling.

Jeg har noteret mig det oplyste og foretager mig ikke mere i den anledning.

For så vidt angår højden af toilettet, armstøtterne, toilet papirholderen, sæbedispenseren, spejlet, knagen og håndklæde-/papirholderen anbefalede jeg i den foreløbige rapport, at uddannelsescentret allerede nu sørger for at ændre placeringen af dette, så det bliver opsat i overensstemmelse med de ovennævnte anbefalinger. Jeg henviste i den forbindelse til, at der er tale om ændringer, som relativt nemt kan foretages. Jeg bad om UddannelsesCenter Ringkøbing Skjerns bemærkninger hertil.

Uddannelsescentret har i det brev, jeg modtog den 19. februar 2019, oplyst, at disse forhold er blevet bragt i orden.

Jeg har noteret mig dette og foretager mig ikke mere i den anledning.

12.2. To handicaptolletter i metal-/vindmølleafdelingen

De to handicaptolletter i metal-/vindmølleafdelingen er spejlvendt af hinanden men ellers så godt som ens indrettet. De behandles derfor under ét.

Der er niveaufri adgang til de to toiletter. Dørene er brede og lever dermed op til de nugældende regler. Dørene åbnes indad. Besøgsholdet bemærkede, at der med fordel kan monteres et tilbagetræksgreb på ydersiden af dørene, således at det er let for kørestolsbrugere at lukke dørene efter endt toiletbesøg.

Tilsynsholdet konstaterede, at placeringen og indretningen af toiletterne, hæve-sænke-håndvaskene, spejlene, toiletpapiret, sæbedispenserne, håndtørreerne (og knagen på det ene handicaptollet) opfylder de nugældende regler.

Det ene handicaptollet i metal-/vindmølleafdelingen

For så vidt angår vendearealet, armstøtterne, højden på toiletterne og placeringen af knagen (på det ene toilet) konstaterede tilsynsholdet følgende:

- Højden på begge toiletter blev målt til 45 cm.
 - Toiletsædet skal placeres i en højde af 48 cm, jf. § 223, nr. 6, i BR18.
- Højden på armstøtterne blev målt til 70 cm. Besøgsholdet bemærkede, at armstøtterne, som er monteret direkte på toiletterne, sidder meget løst og derfor ikke er anvendelige for en kørestolsbruger.
 - Armstøtter skal placeres i en højde af 80 cm, jf. § 223, nr. 7, i BR18.
- Vendearealet i de forholdsvis store wc-rum blev på grund af de indadgående døre målt til en diameter på omkring 90 cm.
 - Der skal være et frit manøvreareal med en diameter på 1,5 m foran toiletet og fri af dørens opslagsareal, jf. § 223, nr. 5, i BR18.

- Knagen på det ene handicptoilet er placeret i en højde af 1,65 m.
 - SBI anbefaler, at en knage monteres i en højde af 0,9-1,2 m.

Indretningen af armstøtterne, højden på toiletterne, placeringen af knagen (i det ene wc-rum) og størrelsen af vendearealet på de to handicptoiletter lever således ikke op til de nugældende krav og anbefalinger. Besøgsholdet fik under tilsynet oplyst, at bygningen, der huser disse to wc-rum, er fra 2010. Jeg kan derfor konstatere, at indretningen, for så vidt angår de nævnte forhold, heller ikke lever op til de regler, der gjaldt på tidspunktet for etableringen af handicptoiletterne. Jeg henviser i den forbindelse til pkt. 3.4.4, stk. 4, nr. 4-6 i BR10.

I den foreløbige rapport anførte jeg, at fordi der ikke aktuelt er kørestolsbrugere på skolen, ville jeg – trods den manglende overholdelse af reglerne på byggetidspunktet – ikke give en anbefaling om, at alle de ovenfor nævnte forhold straks skulle bringes i orden. Jeg anbefalede imidlertid, at UddannelsesCenter Ringkøbing Skjern senest på det tidspunkt, hvor skolen modtager en elev i kørestol, sørger for at bringe forholdene i overensstemmelse med kravene til indretning af handicptoiletter. Jeg henviste i den forbindelse til § 2, nr. 3, og § 216 i BR18.

Uddannelsescentret har i en telefonsamtale den 27. februar 2019 oplyst, at uddannelsescentret vil følge denne anbefaling.

Jeg har noteret mig det oplyste og foretager mig ikke mere i den anledning.

Jeg anbefalede desuden, at UddannelsesCenter Ringkøbing Skjern allerede nu sørger for:

- at fastgøre armstøtterne og sætte dem i en højde af 80 cm, og
- at ændre placeringen af knagen, så den lever op til SBI's anbefalinger.

Jeg henviste i den forbindelse til, at der er tale om ændringer, som relativt nemt kan foretages. Jeg bad om UddannelsesCenter Ringkøbing Skjernes bemærkninger hertil.

Uddannelsescentret har i det brev, jeg modtog den 19. februar 2019, oplyst, at disse forhold er blevet bragt i orden.

Jeg har noteret mig det oplyste og foretager mig ikke mere i den anledning.

12.3. Handicaptollet i mekanerafdelingen

Der er niveaufri adgang til toiletet gennem en bred skydedør. Skydedøren er forsynet med små ifræsningsgreb (på både inder- og ydersiden), som gør det vanskeligt at åbne døren.

Under tilsynsbesøget blev mulighederne for en nemmere åbning og lukning af døren drøftet. Det blev bl.a. foreslået, at der bliver etableret en automatisk åbning af døren.

I den foreløbige rapport bad jeg om UddannelsesCenter Ringkøbing Skjerns bemærkninger til dette.

Uddannelsescentret har i det brev, jeg modtog den 19. februar 2019, oplyst følgende:

”Vi har besluttet at skifte låsen, hvis vi kan finde en model der er nemmere at betjene mekanisk. Vi foretager ikke yderligere ændringer, da toiletet har fungeret som handicaptollet i adskillige år og toiletet forventeligt skal renoveres i forbindelse med evt. ombygning.”

Jeg har noteret mig det oplyste og foretager mig ikke mere i den anledning.

Skydedøren ind til handicaptollet

Tilsynsholdet konstaterede, at vendearealet på dette handicaptollet og placeringen af spejlet, håndklæde-/papirholderen samt sæbedispenseren opfylder de nugældende regler.

For så vidt angår placeringen og indretningen af toiletet, armstøtter, håndvasken, toiletpapiret og knagen konstaterede tilsynsholdet følgende:

- Højden på toilettet blev målt til 45 cm.
 - Toiletsædet skal placeres i en højde af 48 cm, jf. § 223, nr. 6, i BR18.
- Afstanden fra toilettet til armaturet på håndvasken er meget stor. Det er således ikke muligt at sidde på toilettet og gøre brug af håndvask og vandhane.
 - Håndvask og toilet skal placeres over et hjørne på hver sin sammenstødende væg, så håndvasken kan nås af en person, der sidder på toilettet, jf. § 223, nr. 3, i BR18. SBi anbefaler en afstand på ca. 55 cm fra forkanten af toilettet til grebet på vandhanen.
- Vaskens højde – målt fra gulv til vaskens øverste flade – blev målt til 88 cm.
 - En håndvask skal placeres i en højde af ca. 80 cm med et tilbagetrækket afløb, jf. § 223, nr. 8, i BR18. SBi anbefaler, at håndvasken har en dybde på ca. 60 cm.
- Der er ikke opsat en knage i wc-rummet.
 - SBi anbefaler, at en knage monteres i en højde af 0,9-1,2 m.
- Der er ingen armstøtter.
 - Der skal på begge sider af wc'et være opklappelige armstøtter i en højde af 80 cm, jf. § 223, nr. 7, i BR18.
- Toilet papiret er placeret på væggen bag toilettet. Det er således ikke nemt at nå det.
 - SBi anbefaler, at holder for toilet papir anbringes, så det let kan nås, når man sidder på toilettet. Det kan fx anbringes forrest på armstøtterne.

Placeringen og indretningen af toilettet, håndvasken, armstøtterne, knagen og toilet papiret lever således ikke op til de nugældende krav og anbefalinger.

I den foreløbige rapport anbefalede jeg på den baggrund, at Uddannelses-Center Ringkøbing Skjern ved fremtidige renoveringer indtænker kravene til indretning af handikaptoiletter. Jeg henviste i den forbindelse til § 2, nr. 3, og § 216 i BR18.

Uddannelsescentret har i en telefonsamtale den 27. februar 2019 oplyst, at uddannelsescentret vil følge denne anbefaling.

Jeg har noteret mig det oplyste og foretager mig ikke mere i den anledning.

Jeg anbefalede dog, at uddannelsescentret allerede nu sørger for at montere armstøtter på toilettet, at ændre placeringen af toiletpapiret og at montere en knage, så disse forhold lever op til gældende krav og anbefalinger. Jeg henviste i den forbindelse til, at der er tale om ændringer, som relativt nemt kan foretages.

Jeg bad om UddannelsesCenter Ringkøbing Skjerns bemærkninger hertil.

Uddannelsescentret har i det brev, jeg modtog den 19. februar 2019, oplyst, at disse forhold er blevet bragt i orden.

Jeg har noteret mig det oplyste og foretager mig ikke mere i den anledning.

13. Opfølgning

Jeg anser herefter sagen om tilsyn af tilgængeligheden på Skjern Tekniske Skole for afsluttet.

Denne endelige rapport er sendt til UddannelsesCenter Ringkøbing Skjern, Undervisningsministeriet, Det Centrale Handicapråd, Institut for Menneskerettigheder, Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen samt Statens Byggeforskningsinstitut.

Med venlig hilsen

Jørgen Steen Sørensen